

Uzasadnienie wniosku o przyznanie nagrody Prezesa Rady Ministrów za wyróżniającą rozprawę doktorską dla dr Agaty Lipczik za pracę pt. *Historia warszawskiego jubilerstwa w latach 1918-1939*

W czasie studiów doktoranckich prowadzonych w trybie stacjonarnym w Instytucie Historii UKSW w okresie 2012-2018 Agata Lipczik pracowała nad przygotowaniem rozprawy doktorskiej pt. *Historia warszawskiego jubilerstwa w latach 1918-1939*. W dniu 03.12.2018 r. Komisja Wydziałowa Wydziału Nauk Historycznych i Społecznych UKSW przyjęła obronę rozprawy doktorskiej Agaty Lipczik, wnioskując jednocześnie o jej wyróżnienie. W dniu 10.12.2018 r. Rada Wydziału Nauk Historycznych i Społecznych UKSW, na podstawie uchwały Wydziałowej Komisji Doktorskiej, podjęła uchwałę o nadaniu Agacie Lipczik stopnia doktora nauk humanistycznych i wyróżnieniu rozprawy doktorskiej. Rozprawa doktorska dr Agaty Lipczik pt. *Historia warszawskiego jubilerstwa w latach 1918-1939* stanowi oryginalne rozwiązanie problemu badawczego. Autorka wprowadza do obiegu naukowego nieznane wiadomości dotyczące działalności środowiska jubilerskiego w międzywojennej Warszawie. Dzięki przeprowadzeniu licznych kwerend archiwalnych, muzealnych i bibliotecznych, zgromadziła niezwykle wartościowe, nieznane dotychczas, źródła. Podstawę w procesie pozyskiwania materiału stanowiła dla Autorki przede wszystkim analiza międzywojennej prasy branżowej i codziennej, a także pamiętników oraz wspomnień mieszkańców przedwojennej stolicy. Szczególnie cenne okazały się relacje ustne potomków przedstawicieli warszawskiego środowiska jubilerskiego, których Autorce udało się odszukać i nawiązać kontakt.

Rozprawa dr Agaty Lipczik została podzielona na cztery zasadnicze części. Pierwsza z nich stanowi prezentację aktualnego stanu badań dziejów polskiego jubilerstwa. Drugi rozdział dotyczy europejskiej produkcji jubilerskiej w okresie międzywojennym, umożliwiając zestawienie tendencji europejskich z ówczesną rodzimą wytwórczością biżuteryjną. W kolejnym rozdziale dr Agata Lipczik podjęła próbę przedstawienia sytuacji polskiej branży jubilerskiej w latach 1918-1939. Zaprezentowała nowe wiadomości dotyczące m.in. organizacji pracy oraz systemu edukacji w polskim rzemiośle jubilerskim, a także poruszyła problem niejednorodnych przepisów prawa probierczego obowiązujących na terenie kraju. Rozdział

poświęcony wytwórczości biżuteryjnej w II RP stanowi tło dla informacji znajdujących się w czwartym, głównym rozdziale rozprawy, którego celem była charakterystyka ówczesnej wytwórczości biżuteryjnej w Warszawie. W tej części rozprawy Autorka wyróżniła grupę najbardziej rozpoznawalnych firm jubilerskich funkcjonujących w przedwojennej stolicy. W jak najbardziej dokładny i staranny sposób starała się zrekonstruować dzieje wybranych przedsiębiorstw oraz związanych z nimi postaci, z których większość pozostawała dotychczas całkowicie nieznaną. Z perspektywy dalszych badań dotyczących historii międzywojennego jubilerstwa w Warszawie należy uznać rozprawę doktorską dr Agaty Lipczik za pracę podstawową. Podkreślenia wymaga fakt, iż dokonane przez Autorkę ustalenia nie tylko wypełniają lukę w badaniach dotyczących historii jubilerstwa warszawskiego, ale także uzupełniają wiedzę o sytuacji tegoż rzemiosła na terenie całej II Rzeczypospolitej. Ogromnym walorem pracy jest uwzględnienie w niej niepublikowanego dotychczas materiału ikonograficznego, który stanowić może wartościowy punkt odniesienia dla badaczy podejmujących w swojej pracy naukowej zagadnienia dotyczące historii polskiej biżuterii.

Warto zaznaczyć, iż wiadomości zaprezentowane w rozprawie dr Agaty Lipczik w znaczący sposób poszerzają wiedzę o warszawskim rzemiośle i handlu w okresie międzywojennym. Z uwagi na swój innowacyjny charakter, rozprawa może być uznana za wybitną pracę o tematyce varsavianistycznej.